

CRNA GORA

SAVJET ZA GRAĐANSKU KONTROLU RADA POLICIJE

Broj: 4-23

Podgorica, 16. jun 2023. godine

Savjet za građansku kontrolu rada policije, u daljem tekstu Savjet, u sastavu **advokat Zoran Čelebić, prof. dr Dražen Cerović, prof. dr Branislav Radulović, Aida Petrović i dr Milena Popović Samardžić**, postupajući po pritužbi **društvenog pokreta Građanska inicijativa "21. maj"** provjerio je postupanje **policijskih službenika Centra bezbjednosti (CB) Podgorica po pritužbi građanke gospođe M.K. iz Podgorice** i usvojio je, nakon razmatranja dostupne dokumentacije, pristiglih izjašavanja i obavljene rasprave, sljedeći

ZAKLJUČAK

1. Savjetu za građansku kontrolu rada policije pritužbom se obratila građanka gospođa M.K. iz Podgorice žalbom na postupanje policijskih službenika povodom krađe od 10. decembra 2022. godine kada su iz kancelarije njenog supruga otuđeni određeni predmeti. Policijski službenici, prema njenim navodima, nijesu blagovremeno preduzeli mjere i radnje iz svoje nadležnosti. Podnositeljka je naročito istakla da policijski službenici nijesu blagovremeno izuzeli video nadzor sa njihove kuće niti označili ili identifikovali osumnjičeno lice a koje su smjestili u KBC Podgorica, niti na adekvatan način pokušali otkriti lokaciju gdje se nalaze njihove otuđene stvari.
2. Naime, u opisu postupanja policije je navedeno da je dana 10.12.2022. godine kuća u kojoj se nalaze kancelarija i radionica njenog supruga opljačkana, te da je kako su je tek sljedećeg djeca obavijestila o događaju policiju pozvala 11.12.2022. godine oko 10h kada je za kratko vrijeme stigla ekipa sa inspektorom R. i još nekoliko lica. Ovom prilikom konstatovano je da je pored mašina oduzet i DVR uređaj za snimanje video nadzora, te je policiju uputila na kamere na njihovoj porodičnoj kući za koje su joj rekli da sama pregleda, a cjelokupan uviđaj su obavili u kratkom vremenskom intervalu. Potom, podnositeljka pritužbe policiju je uputila i na video nadzor na zgradi Osnove škole "Dr Dragiša Ivanović", kojoj su na njeno insistiranje pristupili 14.12.2022. godine. Tokom istrage ovog slučaja građanka je u više navrata iskazala svoje nezadovoljstvo radom policije, a izjavu o predmetima koji su otuđeni, po pozivu, suprug i ona su dali tek 15.12.2002. u prostorijama CB Podgorica, bez notiranja serijskih brojeva mašina koju okolnost je ocijenila bitnom. Video nadzor policija je u kratkom vremenskom intervalu pregledala, ni jedan nije izuzela, a video zapis sa osnovne škole, građanka je, na svoje insistiranje, sama pregledala, ali joj ga policija nije tražila na uvid. Pregledom snimka podnositeljka pritužbe je uočila "sumnjivo" lice, a kasnije svojim aktivnos-

tima sama došla i do saznanja o njegovom identitetu, a policijskim inspektorima iskazala nezadovoljstvo istragom kao i svoje nepovjerenje u rad policije. O licu sa snimka, u međuvremenu, je nezvanično saznala da ga druga država potražuje za teško krivično djelo, da je tokom decembra 2022. godine u Podgorici počinio više krađa. Prilikom jedne od krađa, 31. decembra 2022. godine pao je sa merdevina nakon čega mu je pozlilo u Međuriječju i Hitna pomoć iz Kolašina ga je odvezla u Klinički centar (KC) Crne Gore, dok je u njegovom vozilu policija pronašla municiju. Bolnicu je svojevrijedno napustio nakon razgovora sa policijskim inspektorima koji ga nijesu ni priveli, niti policijski ili na drugi način obezbijedili.

3. Iz svega gore navedenog, podositeljka pritužbe je iznijela sumnju da je posrijedi korupcija i da tu osobu štiti navodno neko iz policije.
4. Savjet je predmetnu pritužbu uzeo u rad, istom zadužio svog člana advokata Zorana Čelebića, u svojstvu obrađivača i izvjestioca, i obratio se Upravi policije da informiše o slučaju.
5. Takođe, u kontekstu obrade slučaja Savjet je Upravi policije uputio sljedeće preporuke: (1) da se nadležnom državnom tužilaštvu, povodom, ovog slučaja, skrene pažnja na prisutni video nadzor kako na samoj porodičnoj kući podnositeljke pritužbe tako i na obližnjim javnim objektima i (2) da nadležni starješina pozove na razgovor građanku gospođu M.K. i upozna je sa aktivnostima policije, te razjasni i pojasni određene policijske radnje kako bi se unaprijedila međusobna komunikacija, razumijevanje i odgovornost i sačuvalo povjerenje u policijsku organizaciju.
6. Uprava policije, Regionalni centar bezbjednosti Podgorica, povodom predmetnog slučaja, u svom odgovoru informisao je Savjet da je dana, 11.12.2023. godine građanka M.K. obavijestila Stanicu policije za dežurstvo Odjeljenja bezbjednosti Podgorica, da je NN lice obilo radionicu u prizemlju kuće u kojoj stanuje, u Podgorici, nakon čega su na lice mjesta izašli službenici SKP za kriminalistiku, tehniku i uviđaje sa policijskim službenicima SKP za suzbijanje imovinskog kriminaliteta, i izvršili uviđaj. Ovom prilikom, konstatovano je da se radionica nalazi u prizemlju kuće, sa sjeverne strane, da su ulazna vrata od eloksirane bravarije odvaljena upotrebom podesnog sredstva sa vidljivim tragovima obijanja a uložak brave zaključan. Unutar radionice zatečena je premetačina, a na zidu ormar sa kućištem za video nadzor sa otvorenim vratima gdje su kablovi bili počupani. Po prijavi građanke, iz radionice su otuđene mašine a o vrsti i količini otuđenih mašina se nije mogla izjasniti, a konstatovala je da je otuđen i DV-ar od video nadzora. Takođe, po njenoj izjavi NN lica su ulazila i u kancelariju ali nije mogla se izjasniti u pogledu otuđenih predmeta, uslijed odsustva supruga. Policija je, kako je navedeno, lice mjesta fotografisala a sa lica mjesta nijesu izuzeti tragovi podesni za identifikaciju počinioca događaja. Nakon završenog uviđaja i prikupljenih činjenica, sa lica mjesta informisana je dežurna DT u ODT Podgorica I.V-P. koja je naložila preduzimanje mjera i radnji iz nadležnosti policije, a događaj kvalifikovala kao krivično djelo Teška krađa iz čl. 240 KZCG.
7. U nastavku svog odgovora, Uprava policije informisala je Savjet da su, postupajući po nalogu tužioca i sopstvenoj inicijativi, policijski službenici izvršili obilazak šireg lica mjesta u cilju pronalaska video zapisa na osnovu kojih bi se eventualno moglo doći do informacija koje bi ukazivale na izvršioca predmetnog krivičnog djela, a službenici koji su bili na licu mjesta nisu mogli izvršiti uvid u video zapis instaliran na kući oštećene iz razloga što je građanka M.K. informisala da će ona pozvati lice koje će izvršiti uvid u isti jer postoji „neka greška“. Kako suprug oštećene tokom vršenja uviđaja nije bio prisutan uslijed, kako su obaviješteni, boravka van

Crne Gore, po povratku su od njega prikupljena obavještenja na Zapisnik, posebno u dijelu nedostajućih predmeta. U cilju identifikacije i pronalaska počinioca predmetnog krivičnog djela izuzet je video zapis sa prostorija JU OŠ „Dr Dragiša Ivanović“, ali nakon izvršenog uvida nije uočeno bilo šta vezano za kritični događaj, a usb fleš memorija je, na insistiranje oštećene, predana njoj u cilju ponovog uvida u snimak.

8. Kako je navedeno iz Uprave policije izvršen je uvid u video zapise instalirane na objektima brze hrane čije su kamere bile nepodesne te video zapis nije izuzet, kao i marketa čija bočna kamera nije u funkciji, i kuće koja se nalazi preko puta gdje kamera radi na bežičnom principu ali po izjavi vlasnika nema noćno snimanje, te video zapis i ne postoji za traženi termin.
9. Video nadzor instaliran na kući oštećenih, kako je navedeno u odgovoru Uprave policije, pregledan je na licu mjesta uz njihovo odobrenje i pristanak, i na snimku se nije moglo zapaziti NN lice koje obija prostorije ili se kreće oko kuće, te je tim povodom dogovoreno da oštećeni pregleda video zapis jer se vrijeme na video zapisu nije poklapalo sa stvarnim.
10. U sklopu svojih ovlaštenja policijski službenici su kroz operativni rad provjeravali navode kroz kontakte sa operativnim vezama u pogledu saznanja vezano za predmetni događaj i provjeravali kretanja pojedinih lica od ranije poznatih po vršenju ovakvih i sličnih djela, a za koja postoje saznanja da su izvršili više krađa na ovom području grada, a i obilazili su mjesta na kojima se prodaje krađeni alat.
11. U daljoj komunikaciji građanka M.K. je policijskim službenicima predala flesh memoriju sa video zapisom sa kamera u njenoj kući, radi kopiranja, a na pitanje zašto to nije ranije učinila navela je „da nije htjela i da je sama sprovodila istragu uz pomoć njenih ljudi u policiji“.
12. Uprava policije je informisala Savjet da uvidom u preuzeti video materijal na snimku se uočava NN lice sa, najvjerojatnije, maramom preko lica i ruksakom na leđima koje se kretalo oko kuće u jednom dijelu dvorišta, dok se kritični trenutak obijanja ili odnošenja otuđenih stvari ne vidi. Obradom dostavljenog video materijala i upoređivanjem sa video materijalima sa drugih objekata koji su obijeni policija je došla do indicija da se radi o licu koje se u toku noći 31/1.01.2023.godine prilikom pokušaja obijanja stana u ulici Nikole Tesle povrijedilo padom sa merdevina kojima se popeo na terasu pomenutog objekta, a nakon toga udaljilo i te noći, kolima Hitne pomoći Kolašin, dovedeno u Urgentni blok KC na ukazivanje ljekarske pomoći. Tada je sa njim obavljen razgovor i sačinjena Službena zabilješka, uz odobrenje dežurnog ljekara a o svemu informisan dežurni ODT D.Z., koji je prethodno upoznat sa događajem, a po sagledavanju činjenica se izjasnio da nema elemenata da se lice liši slobode, i naložio da se od N.M. prikupe obavještenja nakon izlaska iz Kliničkog centra. U prostorijama KC, uvidom u dokumenta, utvrđen je identitet povrijeđenog lica, N.M. iz Rožaja, a nakon izvršene provjere preko dežurne službe i po podacima da se imenovani ne potražuje po bilo kom osnovu.
13. U toku noći 02/03.01.2023.godine, on se samovoljno udaljio iz prostorija Kliničnog centra Crne Gore o čijem udaljenju su policijski službenici obaviješteni, a potom raspisana lokalna potraga zbog postojanja osnova sumnje da je izvršilo krivično djelo Teška krađa iz čl. 240 KZ CG.
14. U cilju prikupljanja relevantnih činjenica i dokaza Sudija za istragu Osnovnog suda u Podgorici izdao je naredbu za pribavljanje listinga dolazno-odlaznih poziva za njegov broj telefona a izvršene su i operativne provjere na teritoriji Rožaja,

oduzeto je putničko motorno vozilo koje je koristio M.A a koje je policiji dovezao F.B. Policijski službenici ovog centra, u međusobnom kontaktu sa kolegama iz policije Sjeverne Makedonije, naknadno su došli do saznanja da N.M potražuje na nacionalnom planu ove države, ali ne i međunarodnom, pod sličnim imenom te je u tom smislu dopunjena lokalna potraga i sa ovim podacima, za teritoriju Crne Gore.

15. Uprava policije je informisala da je podnositeljka pritužbe građanka M.K. je u službenim prostorijama ovog centra detaljno upoznata sa svim preduzetim mjerama i radnjama policijskih službenika i bila u stalnoj telefonskoj komunikaciji sa načelnikom Odjeljenja bezbjednosti Podgorica i rukovodiocem SKP za suzbijanje imovinskog kriminaliteta.
16. U svom odgovoru, Uprava policije je konstatovala da su cijeneći sve mjere i radnje policijski službenici tokom primjene ovlašćenja postupali u skladu sa zakonskim propisima i ovlašćenjima vodeći računa o etičkim normama, te da će kako predmetno krivično djelo nije rasvijetljeno po ovom predmetu postupati sve do identifikacije i pronalaska izvršioca i otuđenih predmeta a koji su vlasništvo oštećenog.
17. U prilogu ovog odgovora, direktor Uprave policije informisao je Savjet da je građanki M.K. dostavio odgovor Regionalnog centra bezbjednosti Podgorica.
18. U nastavku obrade slučaja, predmetni odgovor Uprave policije Savjet je dostavio podnositeljki pritužbe građanki gospođi M.K., na upoznavanje sa sadržinom i izjašnjenje.
19. U svom izjašnjenju na odgovor Uprave policije podnositeljka pritužbe je iskazala nezadovoljstvo sadržajem koji je iznijet te osjećaj nezaštićenosti s tim u vezi, i ukazala na mogućnost ponovne izloženosti kriminalnom djelovanju istog počinioca. Na temelju Savjetu dostavljenog odgovora, stekla je utisak da aktivnosti Uprave policije nijesu dale vidljiv rezultat povodom konkretnog slučaja, da se u pogledu ishoda ništa neće promijeniti, jer iako identifikovan, počinilac ostaje neuhvatljiv, nedostupan i izmiče policiji. Neistinitom je ocijenila i tvrdnju o "preduzimanju svih mjera i radnji iz nadležnosti Uprave policije", koja u iznijetom kontekstu, kako je navela, navodi da je ona opstruirala uviđaj, ne dozvoljavajući izuzmanje video nadzora pod izgovorom da "postoji neka greška".
20. Policijski službenici svojim ukupnim ponašanjem, u svakom trenutku, a naročito kod imovinskih delikata odnosno izvršenja krivičnih djela protiv imovine, trebaju profesionalnim, odgovornim i pažljivim pristupom pokazati da im je cilj da se svaki građanin osjeća zaštićeno i sigurno.
21. Uprava policije je u svom odgovoru jasno ukazala da je u konkretnom slučaju postupala, između ostalog, i po instrukcijama nadležnog državnog tužioca. Bez obzira što bi to moglo da ukazuje i na relativizaciju i adresiranje bar dijela dijela odgovornosti, Savjet nema nadležnost da komentariše i ocjenjuje rad državnotužilačke organizacije.
22. Komunikacija i saradnja policijskih službenika i (oštećenih) građana od prvog trenutka nije bila adekvatna i proizvela je nepovjerenje. Na Policiji je dodatna, posebna, odgovornost i obaveza da profesionalnim pristupom i radnjama koje preduzima doprinosi povjerenju koje je ključno za podršku i njen uspješan rad.
23. Savjet ocjenjuje da preduzete radnje, procjena okolnosti i ukupno postupanje službenika Stranice kriminalističke policije u Odjeljenju bezbjednosti Podgorica, u konkretnom slučaju nije bilo profesionalno, neblagovremeno i potpuno.

24. Savjet ocjenjuje da je ukupan pristup mogao biti više proaktivan, ekonomičan i preventivan jer bi se tako spriječile i kasnije štetne posljedice.
25. I pored raspoloživih saznanja, policijski službenici nijesu pravilno i blagovremeno prepoznali sve okolnosti da bi osoba koja je dovedena u vezu sa provalnom krađom, svojim daljim ponašanjem, uključujući i bjekstvo, mogla otežati dalji postupak i uspješan pronalazak otuđenih predmeta. Izostalo je i efikasnije upravljanje rizicima.
26. Navedeno ukazuje da se imovinski delikti na štetu građana u određenim prilikama ne shvataju dovoljno ozbiljno u profesionalnom smislu. Savjet je svjestan da se u praksi rad kriminalističke policije i priznanje izvršenja krivičnih djela nažalost ozbiljno vežu i sa zlostavljanjem.
27. Uprava policije treba da održava, na sopstvenu inicijativu, periodične kontakte sa oštećenim građanima koji su žrtve kriminala, da prizna i preuzme odgovornost kada na to ukazuju činjenice, da u javnosti poboljša ugled kriminalističke policije i njenih službenika i da osnaži načine komunikacije i saradnje sa javnošću kojoj služi.

**U IME SAVJETA ZA GRAĐANSKU
KONTROLU RADA POLICIJE**

Zoran Čelebić, predsjednik

